

Jiří HASIL
Univerzita Karlova

DOI: 10.14746/bo.2021.1.11

Ivana Bozděchová jubilující

Na konci roku 2020 oslavila své významné životní jubileum bohemistka Ivana Bozděchová. Narodila se 22. prosince v chodských Domažlicích, odkud se vydala do Prahy na Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy studovat češtinu a angličtinu. Absolvovala v roce 1985 a v téže roce získala i titul PhDr. Úspěšně zvládla aspiranturu a v roce 1993 jí byl udělen titul kandidáta věd. Roku 2009 se na FF UK habilitovala. Své alma mater zůstala věrná až do dnešních dnů, od roku 1985 peda-

gogicky působí na bohemistickém pracovišti FF UK (v průběhu let měnilo svůj název – z katedry českého a slovenského jazyka se stal dnešní Ústav českého jazyka a teorie komunikace). Od školního roku 2020–2021 na částečný úvazek přednáší i v Ústavu bohemistických studií téže fakulty.

Ve své badatelské i pedagogické činnosti se doc. PhDr. Ivana Bozděchová, CSc. soustřeďuje na oblast české lexikologie včetně tvoření slov a terminologie, dále na morfologii současného českého jazyka, didaktiku češtiny jako jazyka nemateřského a na výuku praktického českého jazyka pro cizince. Má i bohaté zkušenosti z výuky češtiny pro cizince na zahraničních bohemistických pracovištích: v roce 1990–1991 působila jako hostující profesor na University of Nebraska at Omaha v USA, v letech 1991–1992 na Stanford University v USA a v letech 2010–2021 na Hankuk University of Foreign Studies v Soulu v Jižní Koreji.

Soupis publikovaných prací Ivany Bozděchové je velmi rozsáhlý. Je autorkou dvou monografií (Tvoření slov skládáním, Praha 1994; Současná terminologie (se zaměřením na kolokační termíny z lékařství), Praha 2009), řady kapitol v monografiích (včetně Češtiny na přelomu tisíciletí a Encyklopedického slovníku češtiny i Nového encyklopedického slovníku češtiny), téměř dvaceti učebnic a skript pro rodilé i nerodilé mluvčí češtiny (středoškolských i vysokoškolských) a účtyhodné řady studií, odborných článků, zpráv, recenzí a popularizačních článků publikovaných v našich i zahraničních časopisech a sbornících. Pravidelně se účastní bohemistických, slavistických i obecně lingvistických konferencí. Přednáší i na pražské Letní škole slovanských studií. Ivana Bozděchová se veřejnosti představila i jako úspěšná překladatelka z angličtiny, publikovala více než dvacet překladů anglické a irské prózy, poezie i dramatu (28. 4. 2005 uvedla činohra pražského Národního divadla v Praze v jejím překladu hru Edny O'Brienové *Virginia (Hra ze života Virginie Woolfové)*).

Nedílnou součástí aktivit naší jubilantky tvoří činnost organizační. V letech 2004–2006 vzorně zastávala post proděkanky pro zahraniční styky Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Kromě toho je členkou odborné rady časopisu Naše řeč a redakční rady časopisu Krajiny češtiny. Zasedá v bohemistických oborových radách na Filozofické fakultě UK i Pedagogické fakultě Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Je žádanou vedoucí i oponentkou kvalifikačních prací. I. Bozděchová je agilní členkou několika komisí, například Komise pro slovanskou slovo tvorbu při Mezinárodním komitétu slavistů, Komise pro slovanskou terminologii při téže komitétu, Komise pro krajanské záležitosti MŠMT, Komise pro lektoráty Programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí na MŠMT a členkou správního výboru Československého ústavu zahraničního, s nímž při výuce češtiny pro české krajany spolupracuje prakticky od svých studentských let. Je aktivní členkou Jazykovědného sdružení.

Jako členka ministerských komisí doc. Bozděchová často navštěvuje zahraniční bohemistická pracoviště, především v asijských zemích, v zemích bývalého Sovětského svazu, na Tchajwanu, v Číně, v USA, v Egyptě i jinde. Jako zdatná fotografka na svých cestách pořídila stovky kvalitních fotografií, jistě by z nich bylo možno uspořádat zajímavou výstavu.

Studenti, ale především kolegové a přátelé si cení přátelské povahy Ivany Bozděchové, jejího jemného vystupování, empatie i pevného charakteru a způsobu, jakým neobyčejně zdvořile dovede obhájit své názory.

Jménem kolegů a spolupracovníků doc. Bozděchové přejeme hodně elánu do další práce, pevné zdraví, osobní štěstí a spokojenost. Přejeme ti, Ivo, pilné studenty a hodně zajímavých badatelských úkolů. Můžeš se radovat ze skutečnosti, že už můžeš radit (v Rusku jsi byla a teď ten věk), ale nic si z toho nedělej, vždyť jak se zpívá v jedné české písni: Šedesátka, to není žádné stáří, je to jen několik stránek popsaných v kalendáři...